

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Artık karar vermek gerekiyor. GDO'lu gıda istiyor musunuz, istemiyor musunuz? Çok az zaman kaldı.

Kurum artık çok ama çok ciddi. Biyogüvenlik Kurulu tarihi bir hata yaptı. Binlerce imzayı yok sayıp soya ve mısırdan oluşan 16 GDO çeşidinin ithaline izin verdi. Kurum üyeleri ve başkanı tertemiz Anadolu topraklarına GDO'yu sokan insanlar olarak tarihe geçti. GDO'lu ürünler şimdilik yalnızca yem olarak ithal ediliyor. Daha önce bu adımın insan gıdasında GDO'ya izin koparmak için ilk adım olacağını yazmıştım. Oldu. Şu anda insan için gıda üretiminde kullanılmak üzere Biyogüvenlik Kurulu'na başvurular yağmaya başladı.

Kurul yanlış yapıyor

Kurul'un işleyişi şöyle: GDO'lu hayvan yemi ya da insan gıdası ithal etmek isteyen şirketler isimleri belli olmasın diye ithalatçı birlikleri üzerinden başvuru yapıyor. Hatta birliklerin web sitelerinden isimlerini sildiriyorlar ki isimleri GDO'cuya çıkmasın. Sonra Kurul her başvuruyu tekil olarak tartışmaya açıyor. Bilim insanlarına raporlar yazdırıyor. Kamuoyuna görüş soruyor. Görüşü web sitelerindeki bir kutucuğa yazıyorsunuz. Anlaşılması zor bir bölüm var. GEN diye bir bölüme bir şey yazmadan görüşünüz kabul edilmiyor. Ne olduğunun açıklaması yok. Sordum sordurdum, meğer ilgili tohumun genetik ismiymiş.

Raporlar ikiye ayrılıyor. Bir bölümü "GDO'ların riskli olduğunu, içinde GDO olan ürünlerin ambalajında GDO'ludur yazması" gerektiğini söylüyor. Diğerleri ithalatçı şirketlerin işine gelecek şekilde raporlar hazırlıyor. Hatta bazıları ileri gidip bilimsel olarak yanlış olduğu halde GDO'lu ürünlerin geleneksel tarım ürünlerinden risk açısından farksız olduğunu dahi yazabiliyor. Burada ciddi bir sorun var.

ROBOT isimli mısırlar

Başvurular tek tek her çeşit için yapılıyor. Yanlış. Çünkü mesele bir tane: GDO'lu gıda istiyor muyuz, istemiyor muyuz? GDO'lu mısırın 340982304872093874 numaralı çeşidi için ayrı 93867401451987245 çeşidi için ayrı raporlar, burada öylesine yazdığım rakamlar kadar anlamsız, kafa karıştıran, bilimsel gibi bir etki yaratırken, aslında tartışma karambolu üreten adımlar. Kurul'un artık anlaması gereken bir şey var. Daha önce kamuoyunu dinlemediler. GDO istemiyoruz diyen 100.000'den fazla imzayı görmediler. Şirketlerden yana tavır alıp halk sağlığında ihtiyat prensibini göz ardı ettiler. Vebali boyunlarına.

Şimdi aynı hata insan gıdası için yapılıyor. Başvurular yapıldı. İzin çıkarsa bakkalların, marketlerin raflarını GDO'lu gıdalar saracak. GDO'lu olup olmadığını bilmeden, çoluk çocuk tüketmeye başlayacağımız gıdalar bedenimize, çevremize nüfuz etmeye başlayacak.

GDO bence yalnızca bilimsel değil siyasi bir sorun. Bilim insanlarına bırakılmayacak kadar da önemli. Kamuoyu GDO'lar konusunda net. Ortada "GDO'lu gıda istiyoruz" diye dolaşan yurttaş var mı? "Biz GDO'lu gıda üreten ve ithal eden gıda şirketleriyiz" diye dolaşan, reklam yapan şirketler var mı? Bir tane bile gösteremezsiniz. Peki neden saklanıyorlar? Çünkü insanlar biliyor, hissediyor. Ortada şeytani bir değirmen gibi dolaşan kanserin ne boyutlara ulaştığını herkes görüyor. Zararsız olduğu kanıtlanmamış GDO'ların insana ve çevreye verdiği, vereceği zarardan herkes korkuyor.

Yemezler kampanyası

GDO'ya Hayır Platformu uzun zamandır kamuoyunu konu hakkında bilgilendiriyor. Platformun da üyesi olan Greenpeace bir ineğin kullandığı silindirle GDO'lu mısırı Mısırçarşısı önünde ezerek yeni bir kampanya başlattı. Kampanyalarına 'yemezler' adını vermişler. Hem ikna olmadıklarını hem de GDO'lu gıdayı yemeyeceklerini söylüyorlar. www.yemezler.org adresinden meseleyi anlatıyorlar. Biyogüvenlik Kurulu da web sitesinde onlarca GDO'lu ürünün raporlarını yayımlıyor, kamuoyuna "Ne düşünüyorsunuz" diye her rapor için ayrı ayrı soru soruyor: www.tbddm.gov.tr (<http://www.tbddm.gov.tr>)

Artık karar vermek gerekiyor. GDO'lu gıda istiyor musunuz, istemiyor musunuz? Çok az zaman kaldı. Kurul izin için toplanacak. GDO'ların verimi arttırmadığı, gıda fiyatlarını düşürmediğini, yalnızca ve yalnızca üretici şirketlere ve lobicilerine para kazandırdığını unutmadan, tekrar sormalı: GDO'ya evet mi hayır mı?